

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

eIDAS změny v 2016

Ing. Robert Piffl
poradce náměstka ministra

Poznámka k prezentaci

Tato prezentace slouží jako stručný přehled změn souvisejících s nařízením eIDAS a předpokládá alespoň obecnou znalost problematiky a slouží jako podklad k osobní prezentaci.

Jedná se o stručné shrnutí pro podrobnější osobní komentář autora.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

isss®
LOCAL AND REGIONAL
INFORMATION SOCIETY

Stručné připomenutí východisek aneb správný návrat k principům

NAŘÍZENÍ EIDAS EU/910/2014

Nařízení eIDAS

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 *„o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES“*

eIDAS prováděcí akty 1-4

- ✓ 1. Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2015/296 ze dne 24. února 2015 , kterým se stanoví procesní opatření pro spolupráci mezi členskými státy v oblasti **elektronické identifikace** podle čl. 12 odst. 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu
- ✓ 2. Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/806 ze dne 22. května 2015, kterým se stanoví specifikace týkající se podoby **značky důvěry EU** pro kvalifikované služby vytvářející důvěru
- ✓ 3. Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2015/1506 ze dne 8. září 2015, kterým se stanoví specifikace pro **formáty zaručených elektronických podpisů a zaručených pečeti uznávaných subjekty veřejného sektoru** podle čl. 27 odst. 5 a čl. 37 odst. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu
- ✓ 4. Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2015/1505 ze dne 8. září 2015, kterým se **stanoví technické specifikace a formáty důvěryhodných seznamů** podle čl. 22 odst. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu

eIDAS prováděcí akty 5-7

- ✓ 5. Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/1502 ze dne 8. září 2015, kterým se stanoví **minimální technické specifikace a postupy pro úroveň záruky prostředků pro elektronickou identifikaci** podle čl. 8 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu
- ✓ 6. Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/1501 ze dne 8. září 2015 **o rámci interoperability** podle čl. 12 odst. 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu
- ✓ 7. Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2015/1984 ze dne 3. listopadu 2015, kterým se stanoví **okolnosti, formáty a postupy pro oznamování** podle čl. 9 odst. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu (oznámeno pod číslem C(2015) 7369)

Základní principy

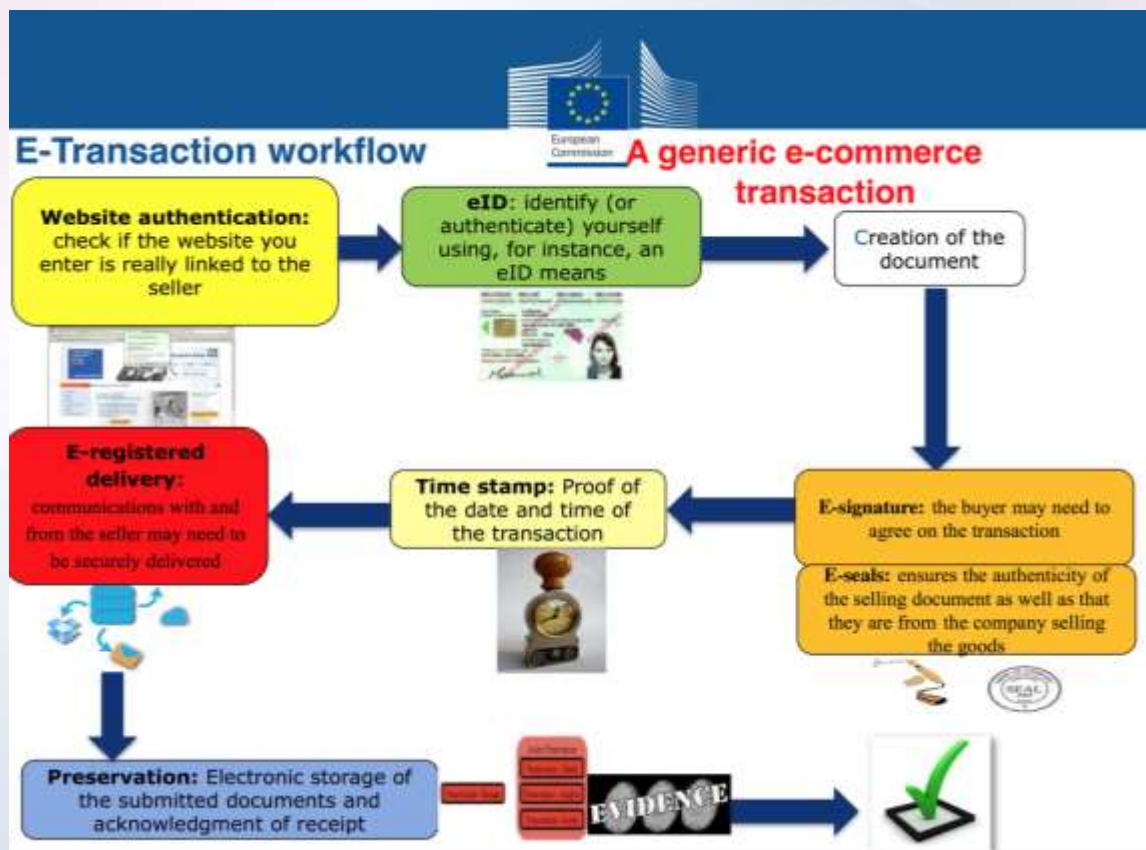
Navzájem se doplňující služby vytvářející důvěru

Základním principem nařízení eIDAS jsou zcela jasně definované a rozdělené, ale vzájemně se doplňující služby, a to podle jejich účelu, kde je zcela zásadní pro správné využívání služeb vytvářejících důvěru nezaměňovat jejich primární účel

- **eID a služby poskytující důvěru pro identifikaci obecně slouží k identifikaci pro autentizaci v rámci on-line služeb**
- **Podpisy a pečete slouží k projevu vůle podepisující nebo pečeticí osoby**
- **Služby elektronického doporučeného doručování slouží k doručování**

Příklad životního cyklu dokumentu

Důsledky klasifikace služeb

Není možné zaměňovat primární účel

- Elektronické doporučené doručování a eID samo o sobě **nemůže ani prostřednictvím jiných služeb vytvářejících důvěru nahradit projev vůle** vyjádřený jejich podepsáním elektronickým podpisem nebo označením elektronickou pečetí
- K projevu vůle je nutné vždy využít elektronický podpis nebo elektronickou pečeť
- Samotný elektronický dokument podepsaný kvalifikovaným podpisem na kvalifikovaném certifikátu je možné doručit libovolným způsobem a rovnocenný listině s vlastnoručním podpisem

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

isss®
LOCAL AND REGIONAL
INFORMATION SOCIETY

Dopady nařízení eIDAS na životní cyklus e-dokumentů a na IS

ZMĚNY OD 1.7.2016

Platí od 1.7.2016

Pro elektronický dokument:

- **podepsaný kvalifikovaným elektronickým podpisem** platí, že se na něj nahlíží stejně jako na **dokument v listinné podobě podepsaný vlastnoručním podpisem**
- opatřený **kvalifikovanou elektronickou pečetí** platí **domněnka integrity dat a správnosti původu dokumentu**, se kterým je pečeť spojena
- opatřený **kvalifikovaným elektronickým časovým razítkem** platí domněnka správnosti **data a času, které udává, a integrity elektronického dokumentu**
- doručení **službou elektronického doporučeného doručování** platí domněnka **integrity dat, odeslání a přijetí těchto dat identifikovaným odesílatelem a příjemcem, správnosti data a času odeslání a přijetí**

Platí od 1.7.2016

Odpovědnost za škodu

- členské státy ale i poskytovatelé služeb vytvářejících důvěru mají **odpovědnost za škodu při provozování služeb vytvářejících důvěru a v některých případech i jejich nedostupnosti**
- Kombinace skutečnosti, že elektronický dokument podepsaný kvalifikovaným podpisem na kvalifikovaném certifikátu je rovnocenný listině s vlastnoručním podpisem a odpovědnosti za škodu definované v nařízení eIDAS bude velmi pozitivním katalyzátorem elektronizace veřejné správy v celé EU
- Nástroje pro vytváření kvalifikovaných podpisů na kvalifikovaném certifikátu budou k dispozici ihned **od 1.7.2016** – od tohoto data **nemůže veřejná správa požadovat pouze listinou podobu**

Co musí být do 1.7.2016

Členské státy mají mít:

- fungující a právně zakotvený orgán dohledu nad poskytovateli služeb vytvářejících důvěru
- připravenost národních akreditačních ústavů k akreditaci subjektů posuzování shody
- připravenost oznamovat služby vytvářející důvěru podle prováděcího aktu 2015/1505 k nařízení eIDAS
- oznámit seznam QSCD komisi EU dle nařízení eIDAS
- **připravenost veřejné správy akceptovat formáty zaručených elektronických podpisů a zaručených elektronických pečeti v souladu s prováděcím aktem 2015/1506 tam, kde je vyžadován zaručený elektronický podpis nebo pečeť**
- systém dohledu s efektivními sankcemi a pokutami

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

isss®
LOCAL AND REGIONAL
INFORMATION SOCIETY

Co nás čeká v období duben-červen 2016

SOUČASNÉ AKTIVITY V RÁMCI EIDAS

Období do 30.6.2016

Brusel – workshopy

- 31.3.2016 proběhl "eID: emerging business cases – boosting uptake" v Bruselu
- 30.6.2016 proběhne "A big leap in the eIDAS journey: new trust services for a Digital Single Market"

Česká republika – prezentace a osvěta

- účast zástupců MV na kongresech a akcích týkajících se nařízení eIDAS (květen, červen)
- Informace na webu Ministerstva vnitra pro životní situace po 1.7.2016 a o změnách souvisejících s přijetím zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce
- MV plánuje vytvořit metodické návody k některým oblastem (v současnosti je v přípravě metodický návod pro ověřování platnosti uznávaných elektronických podpisů a elektronických pečeti)

Milníky pro ETSI normy

ETSI standardizační aktivity

- 01.04.2016 AdES Signature formats: CAdES, XAdES, PAdES (EN319122/132/142)
- 25.04.2016 Signature formats: ASiC (EN 319 162)
- 29.04.2016 AdES signatures generation and validation procedures (EN 319 102-1)
- Výše uvedené návrhy norem budou schváleny v květnu 2016

Prováděcí akty

- měl být zveřejněn v Úředním věstníku EU prováděcí akt k certifikaci kvalifikovaných prostředků pro vytvoření elektronických podpisů a pečeti.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

isss®
LOCAL AND REGIONAL
INFORMATION SOCIETY

Aktivity MV ČR v souvislosti s nařízením eIDAS

MINISTERSTVO VNITRA A EIDAS

Postavení MV

Odbor hlavního architekta eGovernmentu

- Věcný garant pro ŘV eIDAS
- Příprava závazné architektury související s eIDAS
- Projektový manažer projektu eOP x NIA
- Schvalování výdajů na ICT nad 6mil Kč/rok nebo 30mil Kč/5let - důsledné dodržování principů vyplývajících s nařízením eIDAS, dohled nad implementačním plánem úplného elektronického podání apod.
- zástupce OHA je 2 místopředsedou ŘV eIDAS odpovědný za věcný obsah

ŘV eIDAS

Řídící výbor eIDAS jako poradní orgán ministra

- jedná se o poradní orgán Ministra vnitra, předseda řídicího výboru je náměstek ministra pro ICT
- Má pracovní skupiny:
  - 1. Elektronické podpisy, elektronické pečete, časová razítka a autentizace webů
  - 2. Elektronické doporučené doručování (v rámci služeb vytvářejících důvěru)
  - 3. Elektronická identita a prostředky pro elektronickou identifikaci
  - 4. Gateway národního ID systému a dalších služeb vytvářejících důvěru do EU a vice-versa
  - 5. Elektronický dokument
  - 6. Dohledové orgány, hodnocení ID systémů

ŘV eIDAS

Schválené materiály

- „Strategie zavádění služeb vytvářejících důvěru v souvislosti s nařízením eIDAS v rámci ČR“
  - ✓ Identita, identifikace, autentifikace, identitní prostředky
  - ✓ Podpisy, pečete, časová razítka, důvěryhodné weby
  - ✓ Důvěryhodný digitální dokument
  - ✓ Důvěryhodné elektronické doručování
- “Strategie vytvoření NIA (Národní identitní autorita) včetně návrhu příslušných kroků a harmonogramu”
  - ✓ Zavedení eOP v roce 2017
  - ✓ Národní identitní autorita propojená s oznámenými identifikačními systémy do 28.9.2018
  - ✓ Příprava připojovacích a provozních podmínek pro soukromoprávní subjekty včetně zajištění institutu přenesení odpovědnosti za případné škody

Navrhovaná legislativa

Návrh zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce

- Ministerstvo vnitra předložilo na Vládu ČR - 2485/2016-LRV
- Návrh zákona byl **dne 30.3.2016 schválen Vládou ČR č.142/16**
- Zákon by měl projít legislativním procesem tak, aby nejpozději do 30.6.2016 byl uveřejněn ve sbírce zákonů
- Současně je předložen „Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce“

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

isss®
LOCAL AND REGIONAL
INFORMATION SOCIETY

Návrh zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce

USNESENÍ VLÁDY ČR Z 30.3.2016

Usnesení vlády ČR z 30.3.2016

- Ukládá:
  - **1. členům vlády a vedoucím ostatních ústředních správních úřadů**
    - Provést analýzu připravenosti
    - Podat do 30.6.2016 zprávu o výsledku analýz
    - Předložit harmonogram úprav a zajistit změny IS
  - **2. ministru vnitra**
    - Předložit konečné znění návrh zákona k podpisu předsedovi vlády ČR
    - Vypracovat souhrnnou zprávu o stavu připravenosti systémů do 31.12.2016

Usnesení vlády ČR z 30.3.2016

- Provést analýzu připravenosti
- a. **provést analýzu připravenosti jimi spravovaných nebo provozovaných informačních systémů veřejné správy a informačních systémů veřejné správy** spravovaných nebo provozovaných jimi podřízenými organizačními složkami České republiky na vstup nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES (dále jen „Nařízení“) v účinnost, **zejména připravenosti informačních systémů pro rozpoznávání identifikace fyzických a právnických osob u systémů elektronické identifikace** oznámených podle čl. 9 odst. 1 Nařízení a jejich následné autorizace do informačních systémů veřejné správy **s cílem umožnění úplného elektronického podání;**

Usnesení vlády ČR z 30.3.2016

- Zpráva o výsledku do 30.6.2016
  - b. zprávu o výsledku analýzy uvedené v písmenu a) tohoto bodu předložit ministru vnitra do 30. června 2016;
- Připravit harmonogram úprav a zajistit změny
  - c. na základě analýzy uvedené v písmenu a) tohoto bodu připravit **harmonogram úprav a zajistit úpravy příslušných informačních systémů veřejné správy tak, aby po 28. září 2018** byly jednotlivé informační systémy veřejné správy schopny spolupracovat se systémy elektronické identifikace oznámenými podle čl. 9 odst. 1 Nařízení a **umožnily úplné elektronické podání**;

Usnesení vlády ČR z 30.3.2016

- Předložit harmonogram úprav do 30.zářít
  - d. harmonogram úprav uvedený v písmenu c) tohoto bodu předložit ministru vnitra do 30. září 2016;
- **2. ministru vnitra**
  - a. vypracovat konečné znění vládního návrhu zákona podle bodu I tohoto usnesení a předložit jej předsedovi vlády k podpisu;
  - b. předložit vládě do 31. prosince 2016 souhrnnou zprávu o stavu připravenosti informačních systémů veřejné správy na vstup Nařízení v účinnost;

Očekávaný harmonogram

- V souvislosti s nařízením eIDAS
  - V roce 2016 očekáváme přijetí novel právních předpisů a návrhů nových zákonů, které MV ČR připravilo a připravuje
  - V roce 2016 vyhodnocení analýz zadaných ŘV eIDAS a z nich vyplývajících dopadů
  - V roce 2017 očekáváme zavedení jednotných eOP s čipem (identifikační a podpisový certifikát na eOP)
  - V roce 2017 očekáváme schválení provozních a připojovacích podmínek k NIA (odpovědnost za škodu), v roce 2017 bude též možnost připojení „ve zkušebním provozu“ veřejnoprávních institucí
  - V roce 2018 spuštění NIA, nahlášení jako identitní systém České republiky
  - **Od 28.9.2018 plná funkcionalita**, následné připojení soukromoprávních subjektů

Změny souvisejících předpisů

Novely zákonů

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony:

- zavede jednotné občanské průkazy s čipem v průběhu roku 2017
- na občanském průkazu s čipem bude identifikační certifikát občanského průkazu a kvalifikovaný podpis na kvalifikovaném certifikátu držitele občanského průkazu
- občanský průkaz s čipem bude QSCD pro vytváření elektronických podpisů
- občanský průkaz s čipem bude bezplatně
- pro skupinu cca 30-35 tisíc vydaných OP s čipem před účinností novely zákona bude provedena bezplatná výměna na nový OP s čipem

Změny souvisejících předpisů

Novely zákonů

Změna zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech – kde SZR

- zajišťuje správu certifikačního informačního systému a identifikačního a autentizačního informačního systému
- vydávání identifikačních certifikátů občanského průkazu a vedení seznamu vydaných a zneplatněných identifikačních certifikátů občanského průkazu včetně souvisejících služeb umožňujících dálkový přístup, vydávání kvalifikovaných certifikátů pro elektronické podpisy držitele občanského průkazu
- autentizaci fyzické osoby, jejíž údaje jsou vedené v registru obyvatel, v případě identifikace této fyzické osoby vůči informačnímu systému veřejné správy pomocí identifikačního certifikátu občanského průkazu
- zajišťuje Hot-line pro zneplatnění certifikátů

Výkon hlavních činností NIA a NCA

Správce a provozovatelem bude SZR

- Na základě právních analýz, expertních týmů, pracovních skupin eIDAS a následně rozhodnutí ŘV eIDAS a s ohledem na zajištění kybernetické bezpečnosti a požadavku na nepřetržitý provoz služeb NIA a NCA překládáme změny právních předpisů tak, aby **správce a provozovatel NIA a souvisejících systémů (NCA) byla Správa základních registrů**

Očekávaný časový rámec

- V roce 2017 identifikační a podpisové certifikáty pro eOP
- V roce 2017 zkušební provoz v rámci veřejnoprávních institucí
- V roce 2018 ostrý provoz, připojení na mezinárodní uzly, ohlášení NIA do EU
- Od 28.9.2018 plný provoz, následně připojení soukromoprávních subjektů

Jaroslav Novotný [Ochránit](#)

 Český ▾

MENU

- přihlášení
- informace
- novinky
- kontakt

Poskytovatel služby - Česká správa sociálního zabezpečění,
IČO 123456789 požaduje následující údaje

- Jméno
- Příjmení
- Doručovací adresa
- Starší 18 let
- E-mail adresa
- Telefon...

Pokud některou z položek nechcete sdílet danému
poskytovateli služby, zrušte její zaškrtnutí.

[Udělit trvalý
souhlas](#)

[Udělit dočasný
souhlas](#)

[Přerušit proces
autentizace](#)

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

isss®
LOCAL AND REGIONAL
INFORMATION SOCIETY

Dopady nařízení eIDAS po 1.7.2016

PŘÍKLADY DOPADŮ NAŘÍZENÍ

Elektronický dokument

- Elektronický dokument podepsaný
  - kvalifikovaným podpisem po 1.7.2016 je roven listině s vlastnoručním podpisem a **musí být akceptován ve všech řízeních včetně správních, soudních a podobně**
- Elektronický podpis
  - lze použít od libovolné certifikační autority v rámci EU a **nelze vyžadovat pouze národní**
- Přechodná lhůta (návrh 2 roky) na území ČR
  - definován **Uznávaný elektronický podpis** jako zaručený elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu nebo kvalifikovaný elektronický podpis

Dopady – „přeshraniční podpisy“

- **Systemy spisové služby:**
  - budou muset pracovat s důvěryhodnými seznamy
  - vyplývá již ze současné legislativy, nicméně od 1.7.2016 je to naprosto nutné
  - musí přijímat a rozpoznávat elektronické pečete a podpisy ve formátu dle prováděcího rozhodnutí komise (EU) 2015/1506
- **Nelze se spoléhat na IK MPSV**
  - obecně spoléhání se na IK MPSV nebyl správný přístup a návrh informačního systému
  - je nutné pro identifikaci osob použít jiné nástroje v souladu s nařízením eIDAS a dalšími Evropskými směrnici (např. 2006/123/ES Evropského parlamentu a Rady o službách na vnitřním trhu)

Dopady - ověření/zneplatnění

- Příjem / ověření certifikátů u e-dokumentů
  - veškeré systémy, které v rámci životního cyklu dokumentů jsou povinné ověřit platnost certifikátů musí plně splňovat požadavky nařízení eIDAS a je tedy nutné čekat 24 hodin a teprve poté lze certifikát považovat za ověřený, případně za zneplatněný
  - nestačí tedy v rámci životního cyklu dokumentu ověřit certifikáty pouze 1x !

Dopady na systémy spisové služby

- Nařízení eIDAS má dopady na práci s elektronickými dokumenty
  - do dvou let musí úřad přejít na podepisování dokumentů kvalifikovaným el. podpisem a rovněž přejít od označování k pečetění
  - odchozí dokumenty vždy opatřit časovým razítkem (to už teď, vychází to ze zákona o archivnictví a z vyhlášek k zákonu). Řídit se podle přechodných opatření v návrhu zákona

Dopady – na podpisy/pečetě

- **Podepisování, pečetění a označování**
  - Podepisovat/pečetět/označovat dokumenty formátem zaručeného el. podpisu/pečeti, který je specifikován v prováděcím rozhodnutí komise (EU) 2015/1506
    - XAdES (XML Advanced Electronic Signatures)
    - CAdES (CMS Advanced Electronic Signatures)
    - PAdES (PDF Advanced Electronic Signatures)
    - ASiC (Associated Signature Containers - Kontejner s přidruženým podpisem)
  - Přechodně na území České republiky (Návrh zákona na 2 roky) je definován **Uznávaný elektronický podpis** jako zaručený elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu nebo kvalifikovaný elektronický podpis

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

isss®
LOCAL AND REGIONAL
INFORMATION SOCIETY

Ing. Robert Piffl, e-mail: robert.piffl@mvcz.cz

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST !